

§ 451

Dnr KS 2019/02208-5.3.2

Beslut - Motion från (KD) om Svenska För Invandrare (SFI)

Beslut

Förslag till kommunfullmäktige:

1. Motionens första och andra att-sats föranleder ingen ytterligare åtgärd.
2. Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden ges i uppdrag att utreda hur ett uppdrag att pröva extern rättning av D-prov i SFI skulle kunna genomföras och hur det kan finansieras.

Reservation

Samuel Stengård (KD), Elisabeth Unell (M), Anna Hård af Segerstad (M) och Marcus Jacobson (M) reserverar sig mot beslutet till förmån för Samuel Stengårds (KD) och Elisabeth Unells (M) förslag enligt följande:

"Det är bra att man vill pröva extern rättning av D-proven i SFI. Vi har tidigare föreslagit att man externt kan rätta nationella prov generellt. Detta är ett bra sätt att påbörja och möjliggöra extern rättning."

Ärendebeskrivning

Amanda Agestav (KD), Joakim Widell (KD), Samuel Stengård (KD), Ibrahim Onar (KD) och Elisabeth Wäneskog (KD) har i en motion med rubriken Svenska för invandrare föreslagit

Att kommunfullmäktige ger utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden i uppdrag att undersöka hur kvalitén i SFI-undervisningen kan stärkas.

Att ge utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden i uppdrag att vidta lämpliga åtgärder för att höja kvalitén i SFI.

Att ge utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden i uppdrag att pröva extern rättning av centrala/nationella prov hos den kommunala utföraren av SFI.

Kommunfullmäktige har den 7 november 2019 § 311 remitterat motionen till kommunstyrelsen för beredning.

Motionen har remitterats till utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden.

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden har inkommit med i huvudsak följande synpunkter: I nämndens uppdrag ingår att genom Vuxenutbildningscentrums ansvar som samordnare av stadens vuxenutbildning säkerställa att staden erbjuder en hög kvalitet på SFI-undervisning.

I nämndens systematiska kvalitetetsarbete ingår att ha kontroll på resultat och måluppfyllelse. Där ingår också analyser för att förstå hur resultat och måluppfyllelse har uppstått. I analysarbetet är det viktigt att söka samband mellan olika påverkansfaktorer som till exempel har att göra med elevers

motivation och studiebakgrund samt olika utbildningsanordnares metodik och studerandeupplägg. Det innebär att det i nämndens ordinarie arbete ingår att ta in underlag som visar ifall det finns behov av utvecklingsinsatser inom stadens SFI-undervisning för att hålla god kvalitet.

När det gäller den sista att-satsen och frågan om extern rättning så har bästa form för bedömning och genomförande av nationella prov diskuterats med de privata aktörer som är utförare av SFI i Västerås stad, någon kommunal utförare finns inte. Diskussioner har bland annat förts i den fördjupade kvalitetsuppföljningen som vuxenutbildningscentrum påbörjat 2019 och en gemensam synpunkt är att det skulle kunna underlätta en mer likvärdig bedömning att ha gemensamt genomförande och gemensam rättning av D-prov inom SFI.

Med tanke på vikten av att lära sig språket för att kunna hitta ett arbete, studera vidare och på riktigt etablera sig i det svenska samhället är frågan om central rättning viktig. Det kvalitetsarbete som bedrivs av vuxenutbildningscentrum kan inte till fullo garantera att rättningen av D-proven sker likvärdigt mellan utförare. Det skulle vara möjligt för de olika externa leverantörerna av SFI att bedöma elevers kunskap olika. Elever som egentligen inte uppfyller kraven för D-nivån inom SFI skulle då kunna godkännas ändå med risken att vissa inte kan hämta upp den grundläggande kunskap som SFI ska ge eftersom språkförståelse-steget blir för stort när de går vidare till arbete eller studier.

Därmed skulle en central rättning kunna skapa förutsättningar för jämlika villkor till en vidare etablering. Dessutom skulle en central rättning innebära en fördjupning av det systematiska kvalitetsarbetet som redan bedrivs, då det skulle vara tydligt ifall vissa utförares elever har svårare att klara prov än andras. Därför gör stadsledningskontoret bedömningen att utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden djupare ska utreda hur extern rättning av D-prov på SFI kan prövas samt hur ett sådant "test/pilot" skulle kunna finansieras.

Stadsledningskontoret har till kommunstyrelsen lämnat följande förslag till beslut:

Förslag till kommunfullmäktige:

1. Motionens första och andra att-sats föranleder ingen ytterligare åtgärd.
2. Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden ges i uppdrag att utreda hur ett uppdrag att pröva extern rättning av D-prov i SFI skulle kunna genomföras och hur det kan finansieras.

Yrkanden

Samuel Stengård (KD) och Elisabeth Unell (M) yrkar bifall till motionen.

Carin Lidman (S) yrkar bifall till stadsledningskontorets förslag.

Proposition

Ordföranden finner att det finns två förslag till beslut avseende beslutssats 1, dels bifall till motionen från Samuel Stengård (KD) och Elisabeth Unell (M), dels bifall till stadsledningskontorets förslag från Carin Lidman (S) och Samuel Stengård (KD). Ordföranden föreslår en propositionsordning där de två förslagen ställs mot varandra. Kommunstyrelsen godkänner föreslagen propositionsordning varvid den genomförs. Ordföranden finner att kommunstyrelsen beslutar i enlighet med stadsledningskontorets förslag.

Ordföranden finner därefter att det endast finns ett förslag till beslut avseende beslutssats 2 i stadsledningskontorets förslag och att kommunstyrelsen därmed beslutar i enlighet med detta.

Kopia till

Utbildnings och arbetsmarknadsnämnden

Kommunstyrelsen
Anna Björkman
Epost: anna.bjorkman@vasteras.se

Kopia till
Utbildnings och arbetsmarknadsnämnden

Kommunstyrelsen

Tjänsteutlåtande - Motion från (KD) om Svenska För Invandrare (SFI)

Förslag till beslut

Förslag till kommunfullmäktige:

1. Motionens första och andra att-sats föranleder ingen ytterligare åtgärd.
2. Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden ges i uppdrag att utreda hur ett uppdrag att pröva extern rättning av D-prov i SFI skulle kunna genomföras och hur det kan finansieras.

Ärendebeskrivning

Amanda Agestav (KD), Joakim Widell (KD), Samuel Stengård (KD), Ibrahim Onar (KD) och Elisabeth Wäneskog (KD) har i en motion med rubriken Svenska för invandrare föreslagit

- Att kommunfullmäktige ger utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden i uppdrag att undersöka hur kvalitén i SFI-undervisningen kan stärkas.
- Att ge utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden i uppdrag att vidta lämpliga åtgärder för att höja kvalitén i SFI.
- Att ge utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden i uppdrag att pröva extern rättning av centrala/nationella prov hos den kommunala utföraren av SFI.

Kommunfullmäktige har den 7 november 2019 § 311 remitterat motionen till kommunstyrelsen för beredning.

Motionen har remitterats till utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden.

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden har inkommit med i huvudsak följande synpunkter: I nämndens uppdrag ingår att genom Vuxenutbildningscentrums ansvar som samordnare av stadens vuxenutbildning säkerställa att staden erbjuder en hög kvalitet på SFI-undervisning.

I nämndens systematiska kvalitetetsarbete ingår att ha kontroll på resultat och måluppfyllelse. Där ingår också analyser för att förstå hur resultat och måluppfyllelse har uppstått. I analysarbetet är det viktigt att söka samband mellan olika påverkansfaktorer som till exempel har att göra med elevers motivation och studiebakgrund samt olika utbildningsanordnares metodik och studerandeupplägg. Det innebär att det i nämndens ordinarie arbete ingår

att ta in underlag som visar ifall det finns behov av utvecklingsinsatser inom stadens SFI-undervisning för att hålla god kvalitet.

När det gäller den sista att-satsen och frågan om extern rättning så har bästa form för bedömning och genomförande av nationella prov diskuterats med de privata aktörer som är utförare av SFI i Västerås stad, någon kommunal utförare finns inte. Diskussioner har bland annat förts i den fördjupade kvalitetsuppföljningen som vuxenutbildningscentrum påbörjat 2019 och en gemensam synpunkt är att det skulle kunna underlätta en mer likvärdig bedömning att ha gemensamt genomförande och gemensam rättning av D-prov inom SFI.

Med tanke på vikten av att lära sig språket för att kunna hitta ett arbete, studera vidare och på riktigt etablera sig i det svenska samhället är frågan om central rättning viktig. Det kvalitetsarbete som bedrivs av vuxenutbildningscentrum kan inte till fullo garantera att rättningen av D-proven sker likvärdigt mellan utförare. Det skulle vara möjligt för de olika externa leverantörerna av SFI att bedöma elevers kunskap olika. Elever som egentligen inte uppfyller kraven för D-nivån inom SFI skulle då kunna godkännas ändå med risken att vissa inte kan hämta upp den grundläggande kunskap som SFI ska ge eftersom språkförståelse-steget blir för stort när de går vidare till arbete eller studier.

Därmed skulle en central rättning kunna skapa förutsättningar för jämlika villkor till en vidare etablering. Dessutom skulle en central rättning innebära en fördjupning av det systematiska kvalitetsarbetet som redan bedrivs, då det skulle vara tydligt ifall vissa utförares elever har svårare att klara prov än andras. Därför gör stadsledningskontoret bedömningen att utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden djupare ska utreda hur extern rättning av D-prov på SFI kan prövas samt hur ett sådant "test/pilot" skulle kunna finansieras.

Juridisk bedömning

Kommunstyrelsen är behörig att fatta beslutet i enlighet med kommunstyrelsens reglemente och kommunallagen.

Ekonomisk bedömning

Ett uppdrag att pröva central rättning av D-proven för SFI inom en eller flera/samtliga av de externa utförarna av SFI skulle innebära ökade kostnader kopplat till administration, lokaler och planering. Omfattningen av kostnaderna beror på hur uppdraget genomförs. Det skulle till exempel vara möjligt att genomföra en pilot av central rättning med några utförare. Den utredning som ska göras av utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden kan specificera vilka olika möjligheter som står till buds. Det är viktigt att även frågan om kostnad för genomförandet och finansiering tas med i utredningen.

Hållbar utveckling

Att kunna tala svenska är en förutsättning för att vara delaktig och inkluderas i det svenska samhället och det är därför viktigt att SFI håller en god kvalitet för de människor som tar del av utbildningen samt att alla ges jämlika förutsättningar till utbildningen, oavsett vilken nivå de börjar på och oavsett

vilken aktör som tillhandahåller deras kurser. Med god inkludering ökar förutsättningarna för att stärka den sociala och ekonomiska hållbarheten i Västerås.

Helene Öhrling
Stadsdirektör

Christin Tjärnheden
Direktör strategisk
samhällsutveckling

§ 23

Dnr UAN 2019/01570-1.7.1

Yttrande till kommunstyrelsen över motion från (KD) om Svenska För Invandrare (SFI)

Beslut

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden antar barn- och utbildningsförvaltningens yttrande, daterat 2019-12-16 som sitt eget och översänder det till kommunstyrelsen.

Ärendebeskrivning

Kommunstyrelsen har översänt en motion från (KD) om att undersöka kvaliteten inom SFI, höja kvaliteten inom SFI och pröva extern rättning av den kommunala utföraren av SFI till bland annat utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden för yttrande. Motionen är undertecknad av Amanda Agestav (KD), Joakim Widell (KD), Samuel Stengård (KD), Ibrahim Onar (KD) och Elisabeth Wäneskog (KD).

I motionen föreslås:

- Att Kommunfullmäktige ger utbildnings och arbetsmarknadsnämnden i uppdrag att undersöka hur kvalitén i SFI undervisningen kan stärkas.
- Att ge utbildning och arbetsmarknadsnämnden i uppdrag att vidta lämpliga åtgärder för att höja kvalitén i SFI.
- Att ge utbildning och arbetsmarknadsnämnden i uppdrag att pröva extern rättning av centrala/ nationella prov hos den kommunala utföraren av SFI.

Yttrandet ska vara kommunstyrelsen tillhanda senast den 13 februari 2020.

Barn- och utbildningsförvaltningen har i tjänsteutlåtande, daterat 2019-12-16, lämnat följande förslag till beslut:

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden antar barn- och utbildningsförvaltningens yttrande, daterat 2019-12-16 som sitt eget och översänder det till kommunstyrelsen.

Yrkanden

Carin Lidman (S) yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut.

Proposition

Ordförande finner att det finns ett förslag till beslut och att nämnden beslutar enligt det.

Kopia till

Kommunstyrelsen

Barn- och utbildningsförvaltningen
Lina Walin
Epost: lina.walin@vasteras.se

Kommunstyrelsen

Yttrande till kommunstyrelsen över motion från (KD) om Svenska för Invandrare

I nämndens uppdrag ingår att genom Vuxenutbildningscentrums ansvar som samordnare av stadens vuxenutbildning säkerställa att staden erbjuder en hög kvalitet på SFI-undervisning.

I nämndens systematiska kvalitetetsarbete ingår att ha kontroll på resultat och måluppfyllelse. Där ingår också analyser av desamma för att förstå hur resultat och måluppfyllelse har uppstått. I analysarbetet är det viktigt att söka samband mellan olika påverkansfaktorer som t.ex. har att göra med elevers motivation och studiebakgrund samt olika utbildningsanordnares metodik och studerandeupplägg. Det innebär att det i nämndens ordinarie arbete ingår att ha underlag som ger vid handen om det finns behov av utvecklingsinsatser inom stadens SFI-undervisning.

Pågående insatser inom Vuxenutbildningscentrum för säkerställande av god kvalitet hos stadens utbildningsanordnare är enligt nedan:

Rektorerna för vuxenutbildningscentrum efterfrågar underlag för årlig kunskapsbedömning och ger återkoppling till utbildningsanordnarna.

Verksamhetsområdets utvecklingsledare (en av två) arbetar på uppdrag av vuxenutbildningscentrum med ett fördjupat kvalitetsarbete kring områden som individualisering, bedömning och validering hösten 2019 och fortsatt in i 2020.

Ett av fokusområdena i detta arbete anpassning av studieupplägg utifrån elevens förkunskaper och detta arbete innefattar SFI.

I utvecklingsarbetet som innefattar alla stadens utbildningsanordnare ligger fokus på likvärdighet och tydlighet i kursernas innehåll gentemot elev.

Avseende extern rättning så har bästa form för bedömning och genomförande av Nationella prov diskuterats med de privata aktörer som är utförare av SFI i Västerås stad, (kommunal utförare finns inte).

Diskussioner har bland annat förts i den fördjupade kvalitetsuppföljningen som VUC påbörjat 2019 och en gemensam synpunkt är

det skulle kunna underlätta en mer likvärdig bedömning att ha gemensamt genomförande och gemensam rättning på D-prov inom SFI.

En sådan organisation och lösning skulle behöva planeras av Vuxenutbildningscentrum och gemensamma slutprov på D-nivå skulle medföra ökad administration, planering och i det mer kostnader.

2019 var det 450 prov som skrevs på D-kurs nivå och fördelat över 48 veckor/ år (sommarstängning och julleddigt borträknat) så skulle det innebära att ca 30 prov/ vecka behöver bokas, genomföras och rättas.

Ökade resurser som skulle behövas;

- Administratörer inom VUC som registrerar och bokar elever.
- Personal (provvakter) som tar emot elever på plats och registrerar, kontrollerar id, iordningsställer lokal, samlar in mobiler o dylikt samt vaktar proven och svara på de frågor som får ställas.
- Om rättningen skall ske centralt så behöver vi ha lärare som rättar proven samt att vi måste ha lärare som genomför de muntliga delarna.
- Lokaler anpassat efter detta behövs. Ett rum för ca 30 personer 1 dag/ vecka.

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämndens sammanfattning

I nämndernas ordinarie arbete ingår att arbeta systematiskt i frågor om kursinnehåll, bedömning och kvalitet. Det innebär att nämnden ska göra analyser av uppnådda resultat och planera för viktiga insatser för att utveckla insatser inom vuxenutbildningsområdet. Det är viktigt att prioriterade insatser genomförs och följs upp och att nämnden har uthållighet i det som har planerats.

Västerås 19 11 04

Motion till Kommunfullmäktige

Svenska För Invandrare

Språket är en grundläggande pelare i integrationen. Vi pratar om att nyanlända behöver integreras i samhället genom att komma in på arbetsmarknaden. Trots detta ger vi inte nyanlända tillräckliga förutsättningar då systemet inom SFI-undervisningen är bristfälligt.

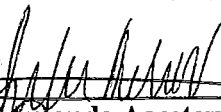
Nyanlända med olika skolbakgrunder kan hamna i situationer där vägarna korsas. Detta är en väldigt problematisk utmaning. Den ena är analfabet och den andra har en gymnasieämnings bakgrund. När analfabeten tagit sig förbi ett antal kurser kan det innebära att eleven med gymnasieämnings kunskap hamnat i samma undervisningssal. Dessa individer har med stor sannolikhet olika inläringstakt. Sådana situationer förlänger undervisningstiden och skapar risker. Risker som kan medföra att någon av dessa elever i värsta fall lämnar undervisningen och inte återvänder, med anledning av för långsam eller allmänt undermålig inläring.

Publicerade skrivelser i massmedier och personliga berättelser vittnar om klagomål gällande undervisningskvalitet. Det är viktigt med en hög kvalitet på SFI undervisningen och en likvärdig bedömning av kunskapskraven. Det är inte rimligt att man efter genomgången SFI regelbundet ska behöva använda sig av tolk mer än i vissa situationer. Ett led i att stärka likvärdigheten när att inrätta extern rättning av centrala/nationella prov på samma sätt som den kommunala grundskolan planerar att göra.

Språket är som sagt nyckeln till en väl fungerande integration i vårt samhälle. Det finns andra länder som lyckas bättre än vad vi gör i Sverige. Att omvärldsspana är därför viktigt. Att lära av andra goda exempel bidrar till att höja kvalitén på SFI.

Med hänvisning av ovanstående yrkar vi:

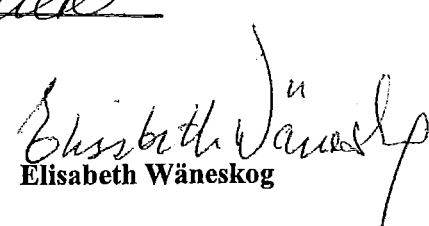
- Att Kommunfullmäktige ger Utbildnings och arbetsmarknadsnämnden i uppdrag att undersöka hur kvalitén i SFI undervisningen kan stärkas.
- Att ge utbildnings och arbetsmarknadsnämnden i uppdrag att vidta lämpliga åtgärder för att höja kvalitén i SFI.
- Att ge utbildnings och arbetsmarknadsnämnden i uppdrag att pröva extern rättning av centrala/nationella prov hos den kommunala utföraren av SFI.

Amanda Agestav

Samuel Stengård

Joakim Widell

Ibrahim Onar

Elisabeth Wäneskog